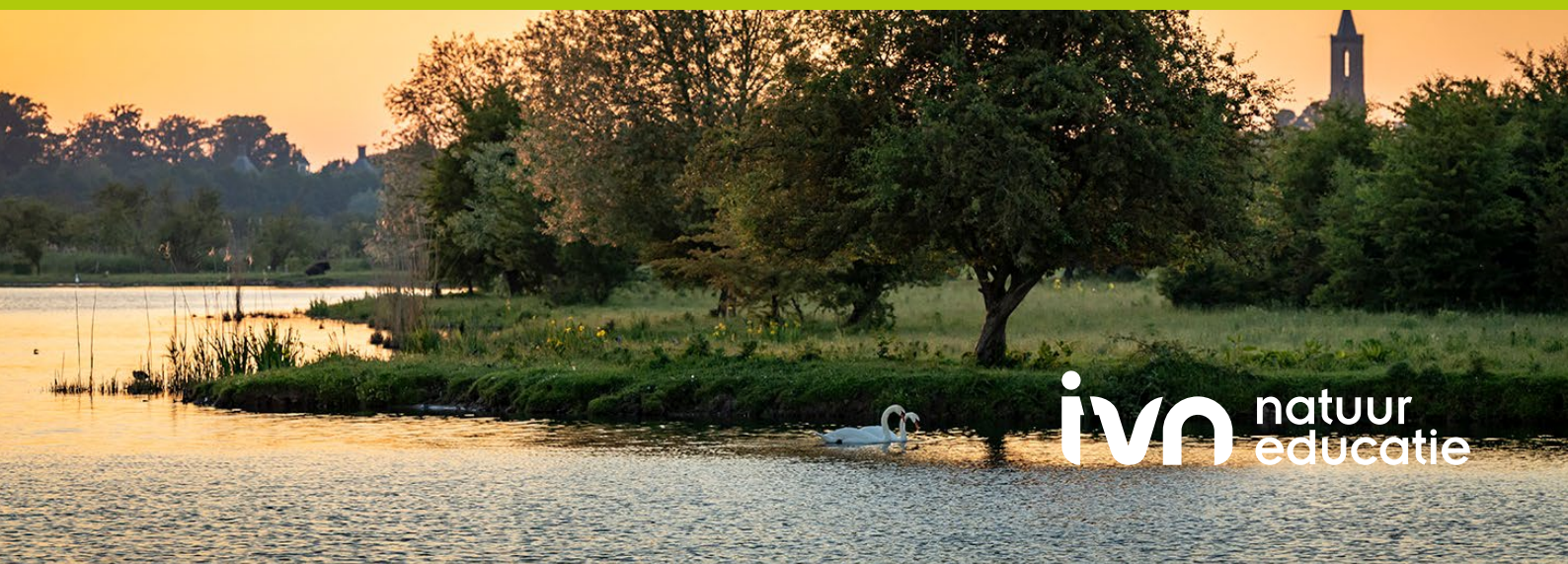

Educatie en communicatie nationale parken

Jaarverslag 2021

Inhoud

IVN en de Nationale Parken	3
Belang van verbinding mens & de nationale parken	3
Rol IVN Coördinatoren Communicatie & Educatie in de nationale parken	4
Ambities 2021 en resultaten	5
1. Jeugd, jongeren en jongvolwassenen	5
1.1 Inleiding	5
1.2 Rode draden op landelijk niveau	5
2. Recreatieondernemers	8
2.1 Inleiding	8
2.2 'Rode draden' op landelijk niveau	8
3. Bewoners	10
3.1 Inleiding	10
3.2 'Rode draden' op landelijk niveau	10
4. Vrijwilligers	11
4.1 Inleiding	11
4.2 'Rode draden' op landelijk niveau	11
5. Communicatie & Campagnes: samen meer bereiken	12
6. Maatwerk: een greep uit ieder nationaal park	14

IVN & de nationale parken

Belang van verbinding mens & de nationale parken

2021, een jaar waarin Corona wederom de wereld in zijn greep hield. Hierdoor werd nogmaals duidelijk hoe belangrijk de natuur voor ons is – en in het verlengde hiervan onze nationale parken. Na wisselende lockdowns en maatregelen kijken wij terug op een bewogen jaar in de nationale parken. In dit jaarverslag wordt omschreven bezoekers, ondernemers, vrijwilligers, basisscholen zijn bereikt met educatie en communicatie activiteiten in deze bijzondere tijden. Hierin hebben wij ons sterk ingezet, samen met onze partners, om mensen zich weer te laten verwonderen over de natuur. Daarnaast zetten wij sterk in op het creëren van bewustwording over de maatschappelijke en ecologische vraagstukken. Op die manier willen we een duurzame(re) gedragsverandering realiseren. Met de gedachte “Waar je om geeft, daar wil je voor zorgen”.

Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft IVN Natuureducatie de opdracht gegeven om zorg te dragen voor de coördinatie van de communicatie en educatie in de nationale parken in Nederland. De parken zijn in transitie en werken er naar toe om *nationale parken met (inter)nationale aantrekkingskracht, voor deze en toekomstige generaties*¹ te worden.

In 2019 is de landelijke educatiestrategie *Magische Momenten* gelanceerd. De nationale parken werken toe naar integratie van deze strategie in hun eigen beleid. IVN werkt hierin als onafhankelijke partner nauw samen met zowel landelijke partners (het Nationale Parken Bureau) als met de ‘streekholders’ in de diverse gebieden. Deze streekholders zijn belangrijke partners uit de streek die allen een bijdrage willen leveren aan communicatie en educatie in de gebieden – variërend van terreinbeheerders tot marketingorganisaties tot de landbouw.

IVN hanteert de aanpak, zoals beschreven in de landelijke educatiestrategie *Magische Momenten*:

- **Verhaal van het gebied:** onze educatieve programma’s en activiteiten vertellen het unieke verhaal over het nationaal park. Denk hierbij aan verhalen over de identiteit en bijzondere eigenschappen van het landschap. Deze programma’s en activiteiten zijn afgestemd op de wensen van de doelgroepen en hebben als doel om vier kernelementen te bewerkstelligen: ‘verwonderen, vrij zijn, verrijken en verbinden’.
- **Participatie:** wij streven ernaar om alle bezoekers en mensen die wonen en/of werken in en om het nationaal park te bereiken. Niet alleen door kennis over te dragen over het nationaal park, maar juist door hen ook actief te betrekken bij de programma’s en activiteiten in het park. Zo ontstaat er eigenaarschap. Hierdoor zullen zij sneller met respect het gebied behandelen.
- **Vanuit de gemeenschappelijkheid van het stelsel van nationale parken:** alle partnerorganisaties die betrokken zijn bij de uitvoer van educatie, werken op een constructieve en structurele manier samen met als doel samenhang te brengen in het educatieve aanbod en in de werkwijze. Samenhang vergroot de kwaliteit van onze programma’s en activiteiten, en versterkt tevens de gedeelde (merk)identiteit van het gebied.

¹Website Nationale Parken Bureau

Rol IVN Coördinatoren Communicatie & Educatie in de nationale parken

De IVN- coördinatoren Communicatie & Educatie hebben een veelzijdige rol. Het realiseren van bovenstaande doelstellingen als coördinator vergt daarom ook uiteenlopende kwaliteiten. Deze staan hieronder samengevat. De coördinatoren:

- zijn **strategisch (gespreks)partner**. Ze weten daarmee het verhaal van het gebied door te vertalen in de educatieprogramma's en in de communicatieve middelen. Zij weten een gemeenschappelijke uitstraling te bereiken hierin.
- hebben een **onafhankelijke rol** in de nationale parken, de positie van (groene) **verbinder** en **netwerker** tussen de diverse organisaties, zowel binnen als buiten het park (streekholders).
- zijn een **spin in het web** en **aanjager** betreffende het gezamenlijke educatie- en communicatieprogramma in de parken.
- zetten de educatieprogramma's van de nationale parken **goed in de markt** en weten vanuit verschillende communicatiekanalen en met de juiste communicatiemiddelen de verschillende doelgroepen te bereiken.
- zorgen voor de benodigde **cofinanciering** ten behoeve van deze programma's en activiteiten.
- treden als **inspirator en kennisdeler** op in het gezamenlijke platform coördinatoren C&E. Ze delen kennis met andere IVN collega's die zich ook inzetten om te zorgen dat alle bezoekers van hun nationaal park een bijzondere natuurbeleving krijgen.

Ambities 2021 en resultaten

Wij willen een eigentijds en gestroomlijnd pakket van communicatie- en educatieprogramma's aanbieden binnen ons netwerk van nationale parken. Om dit te kunnen bereiken leveren wij maatwerk, passend bij de dynamiek, prioriteiten en doelen die vastgesteld zijn binnen ieder park. Daarnaast houden wij hierin rekening met de fase waarin het nationaal park zich bevindt (t.o.v. de transitie die wij inzetten om de strategie 'Magische Momenten').

Om onze ambities te bereiken zetten wij verschillende communicatie- en educatie bouwstenen in. Maatwerk en overleg met stakeholders in het desbetreffende gebied is daarom van cruciaal belang.

In de volgende hoofdstukken staat een samenvatting van de behaalde resultaten van 2021. Deze zijn geclusterd naar onderstaande doelgroepen:

- Jeugd, jongeren en jongvolwassenen
- Recreatieondernemers
- Bewoners
- Vrijwilligers

Bezoekers maken deel uit van alle bovengenoemde doelgroepen. Immers, een bezoeker kan tegelijkertijd ook een bewoner, jongere, ondernemer of vrijwilliger zijn. Met onze excursies, campagnes, activiteiten in de nationale parken bereiken wij ook de bezoekers in de nationale parken.

In hoofdstuk 5 zal verder worden ingezoomd op de resultaten die behaald zijn via onze diverse communicatiekanalen en campagnes. In hoofdstuk 6 'maatwerk: een greep uit ieder nationaal park' zal verder ingezoomd worden op een specifiek, uniek project per nationaal park om de diversiteit en kracht van lokaal maatwerk verder te onderstrepen.

Het afgelopen jaar was daarbij een bijzonder jaar door de aanhoudende Corona-crisis. Vele plannen moesten worden aangepast om alsnog een sterk programma neer te zetten voor de vele doelgroepen die wij samen met onze partners in de nationale parken bedienen.

1. Jeugd, jongeren en jongvolwassenen

1.1 Inleiding

Met onze programma's willen wij bij kinderen en jongeren de liefde voor de natuur aanwakken. Daarom willen we dat ieder kind, iedere jongere en iedere jongvolwassene de unieke waarden van een nationaal park kan ervaren én op een pakkende manier iets kan leren over de nationale parken – ongeacht iemands achtergrond, opleidingsniveau of sociaaleconomische status. Onderdompeling staat hierbij centraal, zodat zij een unieke ervaring hebben die ze elders niet kunnen krijgen.

Om dit doel te kunnen bereiken brengen we ons educatieve aanbod actief onder de aandacht bij scholen en vervolgopleidingen via verschillende kanalen. Denk hierbij aan (digitale) nieuwsbrieven, social media, scholen, samenwerking met omliggende gemeenten en instellingen, en via werkweek-websites. Daarnaast hebben zich over de jaren heen sterke samenwerkingsverbanden gevormd, waardoor nieuwe programma's en activiteiten uitgerold konden worden in de nationale parken. In 2021 hebben wij met onze programma's **ruim 115.000 kinderen, jongeren en jongvolwassenen** bereikt.

1.2 Rode draden op landelijk niveau

De doelgroep 'jeugd en jongeren' is breed – van jeugd (kinderen tot 12 jaar), jongeren (12-18 jaar) en jongvolwassenen (19-30 jaar). Hierbij onderscheiden wij de volgende categorieën:

- Programma's en activiteiten voor kinderen in het basisonderwijs
- Programma's en activiteiten voor het voortgezet onderwijs
- Programma's en activiteiten gericht op jongeren die studeren (MBO/HBO/Universiteit)
- Excursies en activiteiten gericht op alle leeftijdsgroepen en buitenschoolse activiteiten
- Educatie vernieuwing in samenwerking met streekhouders en partners

Deze activiteiten en programma's worden in onderstaande paragrafen verder toegelicht.

Programma's en activiteiten voor kinderen in het basisonderwijs

IVN Natuureducatie biedt samen met partners een breed pakket aan voor tienduizenden kinderen in het basisonderwijs binnen de nationale parken. In de lijn van de strategie 'Magische Momenten' staat natuurbeleving, verwondering en een waardevolle bijdrage leveren aan het (natuur)onderwijs centraal. Denk hierbij aan educatieve excursies, natuurclubs, het beschikbaar stellen van leerlijnen en educatieve pakketten via scholennetwerken en natuurbelevingsprogramma's die een unieke ervaring bieden. Een goed voorbeeld van een dergelijk programma is de 'Skarrelaars', waarbij Texelse kinderen de natuur in gaan met de boswachter.

Programma's en activiteiten voor het voortgezet onderwijs

Ook voor middelbare scholieren ligt er een breed pakket aan programma's en activiteiten, waarmee we jongeren een actieve rol willen geven in natuur- en duurzaamheidsontwikkelingen. In 2021 hebben wij samen met onze partners honderden leerlingen in het voortgezet onderwijs bereikt via diverse programma's en activiteiten. Daarnaast zijn talloze jongeren in 2021 op excursie geweest in de andere nationale parken.

Programma's en activiteiten gericht op jongeren die studeren (MBO/HBO/Universiteit)

In de nationale parken bieden wij ook diverse stage- en afstudeeropdrachten aan tientallen jongeren (MBO/HBO/Universiteit). Zo zijn 15 HBO studenten en 15 studenten van de Wageningen Universiteit aan de slag gegaan met actuele vraagstukken binnen Nationaal Park Zuid-Kennemerland (Nationaal Park Zuid Kennemerland 2.0).

Excursies en activiteiten gericht op alle leeftijdsgroepen en buitenschoolse activiteiten

In 2021 zijn duizenden jongeren en kinderen op excursie geweest in de nationale parken. Deze excursies onderscheiden zich van de bovenstaande categorieën aangezien de leeftijden breder zijn gedefinieerd. Denk hierbij aan schoolreisprogramma's, (doe-het-zelf) excursies voor het hele gezin. Deze programma's worden ontwikkeld en uitgevoerd in samenwerking

met lokale partijen. Zo zijn ondernemers actief betrokken bij de ontwikkeling en uitrol van schoolreisprogramma's in Nationaal Park Alde Feanen.

Daarnaast organiseren wij in de nationale parken diverse buitenschoolse activiteiten voor kinderen en jongeren. Een voorbeeld hiervan is het Junior Rangers programma. Tijdens dit programma gaan jongeren op pad in de parken (bijvoorbeeld met een boswachter) om zo meer te leren over de natuur. Zo zijn een aantal jongeren een achttal keer op pad geweest in Nationaal Park Lauwersmeer. Deze jongeren hebben o.a. deelgenomen aan een natuurwerkdag en een schoonmaakactie.

Ook in Nationaal Park Weerribben-Wieden en Nationaal Park Sallandse Heuvelrug & Twents Reggedal zijn Junior Ranger programma's actief.

Educatie vernieuwing in samenwerking met streekholders en partners

Daarnaast is er in samenwerking met streekholders en partners geïnvesteerd in de ontwikkeling en vernieuwing van programma's voor kinderen en jongeren. Denk hierbij aan het opstellen van meerjarige educatie strategieën, duurzaam educatiebeleid, nieuwe programma's, educatiematerialen en activiteiten. Hierbij gaat het ook om verbreding; het creëren van een integraal aanbod door kruisverbanden te zoeken met andere velden zoals cultuurhistorie, klimaat en natuur inclusieve landbouw. Een goed voorbeeld hiervan zijn de ontwikkelingen in het Van Gogh Nationaal Park. In samenwerking met het Van Gogh NP i.o. is in 2021 een volledig nieuw scholenprogramma voor groep 7 en 8 ontwikkeld: Het Van Gogh Mysterie. Op 1 oktober is het programma, onder aandacht van de pers, officieel gestart. Komende winter worden de eerste ervaringen geëvalueerd en wordt het programma verbeterd.

2. Recreatieondernemers

2.1 Inleiding

Uitstapjes maken naar de natuur is onder recreanten al jarenlang een populaire bezigheid. In 2021 zette deze trend zich voort. Steeds meer Nederlanders ontdekken de natuur in eigen land en zoeken nabijgelegen accommodaties om hun bezoek rond te maken. Daadwerkelijke beleving van de natuur komt met de juiste kennis en verhalen, die lokale ondernemers, partners en andere streekhouders als geen ander kunnen delen. Pas als je weet waar je moet kijken, ga je het ook écht zien en meemaken. Magische momenten tot realiteit maken, dat is iets wat we met elkaar moeten doen. Bovendien onderstrepen deze bijzondere ervaringen de unieke kenmerken van de nationale parken. We streven naar een sterkere merkidentiteit binnen de nationale parken door producten te ontwikkelen die deze unieke ervaringen uitlichten. Een goed voorbeeld is:

‘Nationaal park Duinen van Texel heeft in samenwerking met Ecomare een uitbreiding van de tentoonstelling ‘Het wonder wad’ gemaakt over de trekvogels in het nationaal park. Er is een prachtige uitleg over de verschillende routes, zomer- en wintertrek en de bijbehorende vogels en het belang van de Wadden en Texel speciaal voor deze vogeltrek.’

Masja Gielstra, IVN Coördinator Nationaal Park Duinen van Texel

In 2021 hebben ruim **800 (nieuwe) recreatieondernemers** deelgenomen aan activiteiten die binnen de nationale parken zijn georganiseerd. Daarnaast zijn ruim 11.000 deelnemers bereikt met activiteiten die samen met lokale recreatieondernemers zijn georganiseerd.

2.2 ‘Rode draden’ op landelijk niveau

Binnen de nationale parken zijn een aantal programma’s, activiteiten en ontwikkelingen – voor én door recreatieondernemers – uitgevoerd in 2021. Dit zijn op hoofdlijnen de volgende:

- Gastheer van het Landschap
- Beleefweken
- Activiteiten en excursies voor lokale ondernemers

Deze zullen in onderstaande paragrafen verder worden toegelicht.

Gastheer van het Landschap

Recreatieondernemers herontdekken het nationaal park waarin zij al jaren werkzaam zijn met het IVN-programma ‘Gastheer van het Landschap’. Na een vierdaagse cursus zien zij het gebied met andere ogen. Ze leren dat cultuurhistorische elementen een uniek verhaal hebben en dat er bijzondere plekken te vinden zijn in hun omgeving. De Gastheerschapskursus verenigt ondernemers uit het gebied, wat uitwisseling van kennis en inspiratie mogelijk maakt. De cursus geeft hen zodoende een stevige basis om in het vervolgprogramma samen met andere ondernemers nieuwe producten, diensten of arrangementen voor hun gasten te ontwikkelen. Het programma is op maat uitgewerkt per gebied en speelt in op de behoeftes van ondernemers.

In 2021 zijn er verdere stappen gezet binnen de nationale parken om bestaande gastherennetwerken te onderhouden en te versterken. De aanwas van nieuwe gastheren is vertraagd, gezien meerdere gastheercursussen naar het voorjaar van 2022 zijn verplaatst. In 2021 zijn fysieke en digitale terugkomdagen, netwerkbijeenkomsten en symposia georganiseerd en extra kennis ter beschikking gesteld d.m.v. e-learning.

Beleefweek

Ook in 2021 bewezen de Beleefweken een grote publiekstrekker te zijn. Naast speciaal uitgezette fiets- en wandelroutes vonden er talloze activiteiten plaats. Van een snorkelsafari in de Oosterschelde tot yoga in de duinen in van Zuid-Kennemerland. De populariteit van Beleefweken neemt toe en het initiatief verspreidt zich kriskras door Nederland. Zo vond dit jaar de eerste Beleefweek plaats in het noorden van Nederland: de Drents-Friese grensstreek, die nationale parken Dwingelderveld en Drents-Friese Wold behelst. In Limburg bundelden drie nationale parken hun krachten voor een internationale Beleefweek in heel Nederlands én Belgisch Limburg. En de Utrechtse Heuvelrug deed voor het derde jaar op rij mee en organiseerde in samenwerking met partners meer dan 60 activiteiten!

Uiteraard waren er ook dit jaar aanpassingen nodig i.v.m. de bijzondere omstandigheden die de Corona-crisis bracht, zoals in Nationaal Park Oosterschelde:

'Na de positieve ervaringen met digitale excursies tijdens Coronajaar 2020 heeft NP Oosterschelde in 2021 een combinatie gemaakt tussen fysieke activiteiten en een digitaal programma. De bezoekersaantallen van de Oosterscheldeweek waren bijzonder hoog, meer dan 3.000 mensen namen deel aan de fysieke activiteiten. Daarnaast werden ook de dagelijkse digitale excursies weer erg goed bekeken.'

Wilco Jacobusse, IVN Coördinator Nationaal Park Oosterschelde.

Activiteiten en excursies voor ondernemers (excl. Gastheerschap)

Buiten het Gastheerschap zijn afgelopen jaar stappen gemaakt om ondernemers verder te activeren binnen de nationale parken. Hiervoor hebben wij producten en activiteiten ontwikkeld. Denk hierbij aan e-learning over bijvoorbeeld Nationaal Park Drentsche Aa en Weerribben-Wieden. Daarnaast zijn via de ondernemers ook duizenden deelnemers bereikt via evenementen en campagnes zoals Fête de la Nature (grassroots festival) en de IVN #2uurnatuur Challenge.

3. Bewoners

3.1 Inleiding

Bewoners in en rondom de nationale parken hebben een speciale plek binnen onze doelgroepenbenadering. Zo kunnen zij natuurlijk ook bezoekers en vrijwilligers zijn, maar in sommige gevallen zijn zij ook via andere wegen actief betrokken bij een nationaal park. Bijvoorbeeld als gemeenteraadslid of (lokaal) ondernemer. Dankzij de lokale betrokkenheid van bewoners zien wij hen als echte ambassadeurs van de nationale parken.

Binnen de nationale parken organiseren wij verscheidene evenementen, activiteiten en informatieavonden voor bewoners – welke rol zij ook vervullen. Via deze wegen zijn bijna **240.000 omwonenden** bereikt. Onze missie? Niet alleen dat stukje verwondering over de natuur creëren, maar deze bewoners juist actief betrekken bij de educatieprogramma's en communicatie als ambassadeur van de nationale parken. Op deze manier ontstaat er meer bewustwording onder de lokale bewoners over het nationaal park bij hen in de buurt.

3.2 'Rode draden' op landelijk niveau

Afgelopen jaar is er een breed scala aan activiteiten en programma's uitgevoerd, zodat de bewoners écht in hun kracht gezet konden worden als ambassadeur van het nationaal park. Hierin onderscheiden wij de volgende categorieën:

- Evenementen, activiteiten en informatieavonden voor bewoners
- Evaluatie en monitoring in samenwerking met bewoners (en andere partijen zoals gemeenten, ondernemers)
- Vernieuwing samen met bewoners, partners en streekholders

Evenementen, activiteiten en informatieavonden voor bewoners

In 2021 zijn er diverse evenementen, activiteiten en informatieavonden georganiseerd om bewoners écht mee te kunnen nemen in het bijzondere verhaal van de nationale parken. Dit hebben wij veelal gedaan in samenwerking met lokale ondernemers. Denk hierbij aan, publieksavonden, lezingen, open dagen, grote (digitale) evenementen,

themadagen (bijv. Stiltedag), natuurwerkdagen, opruimdagen en citizen science projecten. Zo is er in Grenspark Kalmthoutse Heide weer een succesvolle serie van de natuurvoorstelling 'Kudde' georganiseerd. Maar liefst 11 voorstellingen waren snel volgeboekt.

Evaluatie en monitoring in samenwerking met bewoners (en andere partijen zoals gemeenten, ondernemers)

In onze parken hebben wij ook (deels) monitoring- en evaluatiesystemen opgezet. Deze programma's voeren wij veelal uit in samenwerking met bewoners, en lokale partijen zoals gemeenten, ondernemers en recreatieondernemers. Denk hierbij aan de volgende middelen/manieren:

- Opstellen enquêtes en terugkoppeling van resultaten
- Opstellen en inzetten van gebruikers/ bewonersplatform
- Recreatieonderzoek

Met deze tools zijn honderden lokale stakeholders bereikt in de nationale parken.

Vernieuwing samen met bewoners, partners en streekholders

Het afgelopen jaar is ook ingezet op de educatie- en communicatievernieuwing – samen met bewoners, ondernemers en andere streekholders. Zo kunnen wij samen met onze lokale partners bouwen aan een sterk merk per nationaal park. De volgende activiteiten hebben hieraan bijgedragen:

- Strategieën voor merkontwikkeling
- Ontwikkeling van nieuwe digitale routes (zoals in Nationaal Park Drentsche Aa)
- Actieve betrokkenheid van ondernemers, inwoners, en inwoners bij toekomstig educatie- en participatiebeleid.
- Samenwerking met partijen bij media. Een voorbeeld hiervan is Nationaal Park Texel. Via de krant, Natuureiland Texel (70.000 stuks) en socials worden veel bewoners bereikt.

4. Vrijwilligers

4.1 Inleiding

Vrijwilligers zijn ons grootste goed binnen de nationale parken. Zij vervullen een aantal belangrijke taken, zoals het begeleiden van excursies, het uitvoeren van inventarisaties en monitoring en het begeleiden van scholenprojecten. Dit is slechts een greep uit de verschillende activiteiten die zij organiseren. Dankzij hun inzet, enthousiasme en passie voor de natuur kunnen zij een belangrijke bijdrage leveren aan het bestaan (en de beleving van) van de nationale parken. Zonder deze betrokken mensen zouden vele onderdelen van programma's maar beperkt door kunnen gaan. Daarom hebben wij dit jaar weer sterk ingezet op het vrijwilligersnetwerk binnen de nationale parken.

In 2021 zijn ruim **1000 (nieuwe) vrijwilligers** actief betrokken (en/of geworven) voor de educatieprogramma's in de nationale parken. Het is van belang om te noemen dat dit vooral nieuwe vrijwilligers betreft. Binnen de nationale parken is een zeer breed netwerk van huidige vrijwilligers actief.

4.2 'Rode draden' op landelijk niveau

Om vrijwilligers in hun kracht te zetten binnen de nationale parken, is het van belang om huidige netwerken te onderhouden én te versterken. Dit is in 2021 gerealiseerd door middel van de volgende activiteiten:

- Werving van vrijwilligers
- (bij)scholing van vrijwilligers
- Ondersteuning & coördinatie

Deze activiteiten zullen hieronder verder worden toegelicht.

Ondersteuning, coördinatie en (bij)scholing van vrijwilligers

In ieder nationaal park zijn vele vrijwilligers actief die helpen bij de uitvoering van programma's. Een aantal nationale parken hebben specifieke parkgidsen (zoals Nationaal Park de Loonse en Drunense Duinen), in andere gebieden gaat het om een netwerk van vrijwilligers van verschillende organisaties als de terrein behorende organisaties, de historische verenigingen en de lokale IVN-afdelingen. Om lokale vrijwilligersnetwerken te behouden en onderhouden vinden jaarlijks diverse bijeenkomsten, trainingen en cursussen plaats. Hierin is een divers aanbod beschikbaar binnen de nationale parken. Nationaal Park Oosterschelde is hier een goed voorbeeld van. In dit nationaal park is er een jaarrond activiteitenprogramma met het team vrijwilligers van Nationaal Park Oosterschelde. Dit programma draait om het proeven, ontdekken en beleven van de Oosterschelde, bestaande uit meer dan 100 activiteiten.

Werving van vrijwilligers

De werving van nieuwe vrijwilligers is van cruciaal belang om de kwaliteit en de grootte van de vrijwilligersnetwerken in stand te houden. Afgelopen jaar hebben wij daar wederom sterk op ingezet binnen de nationale parken. In 2021 zijn tientallen nieuwe vrijwilligers opgeleid tot schoolgids, natuurgids, excursiebegeleider en jeugdnatuurbegeleider of zijn verdiepende modules verzorgd over uiteenlopende onderwerpen. Zo is er in Nationaal Park De Maasduinen een jaarafsluiting georganiseerd voor 48 vrijwilligers, met een mooi aanbod van activiteiten (waaronder een wolf-webinar).

5. Communicatie & Campagnes: samen meer bereiken

Dag van het Nationaal Park 2021

Dit jaar stond de 22ste editie van de Dag van het Nationaal Park in het teken van 'The Next Generation'. Met een 'Tiny Tales' verhalenwedstrijd brachten we leerlingen van groep zes en zeven in contact met de natuur; zij schreven een avontuurlijk verhaal dat zich afspeelt in de nationale parken! Met behulp van een lespakket boordevol handige weetjes over de nationale parken in Nederland, gingen de kinderen op fantasiereis. Ze kozen een iconisch dier dat allerlei heldhaftige avonturen beleefde – hun avontuurdier. Het dier was gestrand op het schoolplein en wilde dolgraag de weg terugvinden naar het nationaal park. Om het verhaal écht tot leven te brengen, maakten de leerlingen een bijbehorende illustratie.

In totaal deden meer dan 2500 kinderen mee, kriskras door Nederland. Zij schreven avonturen over de iconische dieren en natuur in onze nationale parken. Zodoende leerden zij meer over het nationaal park bij hen in de buurt. Geweldig om te lezen hoe de leerlingen hun eigen draai geven aan het leven in de natuur. Avonturen waren het zeker! Uit alle inzendingen heeft de jury (kinderboekenschrijfster Elle van Lieshout en illustrator Erik van Os) één winnaar gekozen. Hierbij is gekeken naar een aantal criteria, zoals: draait het verhaal om het avontuurdier? Speelt het verhaal zich op enig moment af in een nationaal park? Extra mooi is natuurlijk als we terugzien dat de leerlingen zich hebben verdiept in hun avontuurdier en gebruik hebben gemaakt van de 'zeven magische ingrediënten van een Tiny Tale'.

De uiteindelijk winnaars Laurens en Wietse uit groep 7 van de Eben-Haëzerschool uit Apeldoorn kwamen met 'een knappe perspectiefwisseling die nog klopt ook waardoor je met mens en dier meeleeft', aldus de jury. Als winnaars gaan Laurens, die het verhaal schreef, en Wietse, die de illustratie erbij maakte, samen met hun klas op Natuuravontuur naar de Natuurschool. Hun 'Tiny Tale' nam ons mee in het verhaal van een verdwaalde Schotse Hooglander op weg naar de Hoge Veluwe, die onderweg bizarre dingen meemaakt.

De nationale parken en de #2uurnatuur Challenge 2021

Herfstraadsels oplossen, je eigen herfstkunst in beeld brengen of je laten leiden door herfstkleuren? Uit onderzoek blijkt dat natuur gezond is en dat mensen die twee uur per week in de natuur doorbrengen, hun leven een hoger cijfer geven. Juist tijdens de donkere herfstmaanden is het belangrijk naar buiten te blijven gaan. Gastheren van het Landschap en boswachters van nationale parken deden als ambassadeur van de IVN #2uurnatuur Challenge. Samen zetten zij zich in om Nederland 2 uur per week naar buiten te krijgen en waar kan je beter naar buiten gaan dan in een nationaal park! Uiteindelijk wist de campagne mede dankzij de ambassadeurs meer dan 20.000 Nederlanders actief naar buiten te krijgen en de evaluatie liet zien dat 82% van de deelnemers een positief effect op hun gezondheid heeft ervaren. Ze voelden zich vrolijker (63%), meer ontspannen (62%) en ervoeren meer energie (51%).

De nationale parken online

Ook groeide de online bekendheid en het bereik van de nationale parken. Een deel van de online groei komt mede door de Corona maatregelen waardoor meer activiteiten online plaatsvonden,

zoals bijvoorbeeld de (Online) Campagne van Dag van het Nationaal Park op 24 mei en de Nederlandse trend dat steeds meer mensen de weg naar natuur hebben gevonden. Daarnaast ook door het creatieve bedenken en plaatsen van content en het werken met een content planning om zo op vaste tijden kwalitatieve content m.b.t. de nationale parken op de website en op social media te plaatsen. Hierbij de online cijfers van alle nationale parken bij elkaar. Totale websiteverkeer van het aantal bezoekers van de nationale parken websites groeide tot bijna 1,7 miljoen. Meer dan 26 duizend mensen volgen de nationale parken op Facebook, ruim 10 duizend op Instagram en meer dan 9 duizend op Twitter.

Nieuwe Samenwerkingsverband Nationale Parken website

Ook is er in 2021 een start gemaakt met de vernieuwing van de website van Samenwerkingsverband Nationale Parken (SNP). Deze was inmiddels hard aan vernieuwing toe. Onder begeleiding van IVN en in opdracht van SNP is de design fase afgerond en de start van de bouw van de website eind 2021 begonnen. De verwachting is om de nieuwe SNP-website (www.nationaalpark.nl) begin van 2022 te lanceren.

6. Maatwerk

Een greep uit ieder nationaal park

NP Hoge Veluwe

De Hoge Veluwe in je Broekzak

Een nieuw educatief product op broekzakformaat. Gericht op zelf ontdekken en ervaren van de natuur door middel van weetjes en doe-opdrachten.

NP Zuid Kennemerland

Broedseizoen campagne

Bewustwordingscampagne, blijf op de paden. Een bijzonder goed geslaagde campagne met spandoeken, en veel aandacht in de media.

NP Utrechtse Heuvelrug

Heuvelrugtuinen

Een stukje nationaal park in eigen (achter)tuin voor bewoners rondom de Utrechtse Heuvelrug. Zo is de tuin beter bestand tegen droogte én hevige regenval, en wordt daardoor aantrekkelijk voor lokale dier- en plantensoorten.

NP Biesbosch

Trektocht 'Verlangen naar de overkant'

In Nationaal Park Biesbosch is een vierdaagse trektocht ontwikkeld genaamd "Verlangen naar de overkant". Deze unieke route is ontwikkeld in samenwerking met 10 gastheren. De trektocht is te vinden in de digitale wandelapp van IVN.

NP Oosterschelde

Oosterscheldeweek

De 13e editie van de Oosterscheldeweek, een combinatie tussen fysieke activiteiten en een digitaal programma.

Np Loonse en Drunense Duinen

Het Bewaarde Land

Een driedaags natuurprogramma voor basisonderwijs om de natuur van het nationaal park te beleven.

NP Grenspark Kalmthoutse Heide

Natuurtheater Kudde

Een wandeling met een schaapskudde tijdens zonsondergang. Onderweg hoor je het verhaal van Zenon: een moedige man die besluit de kudde te verlaten.

NP Texel

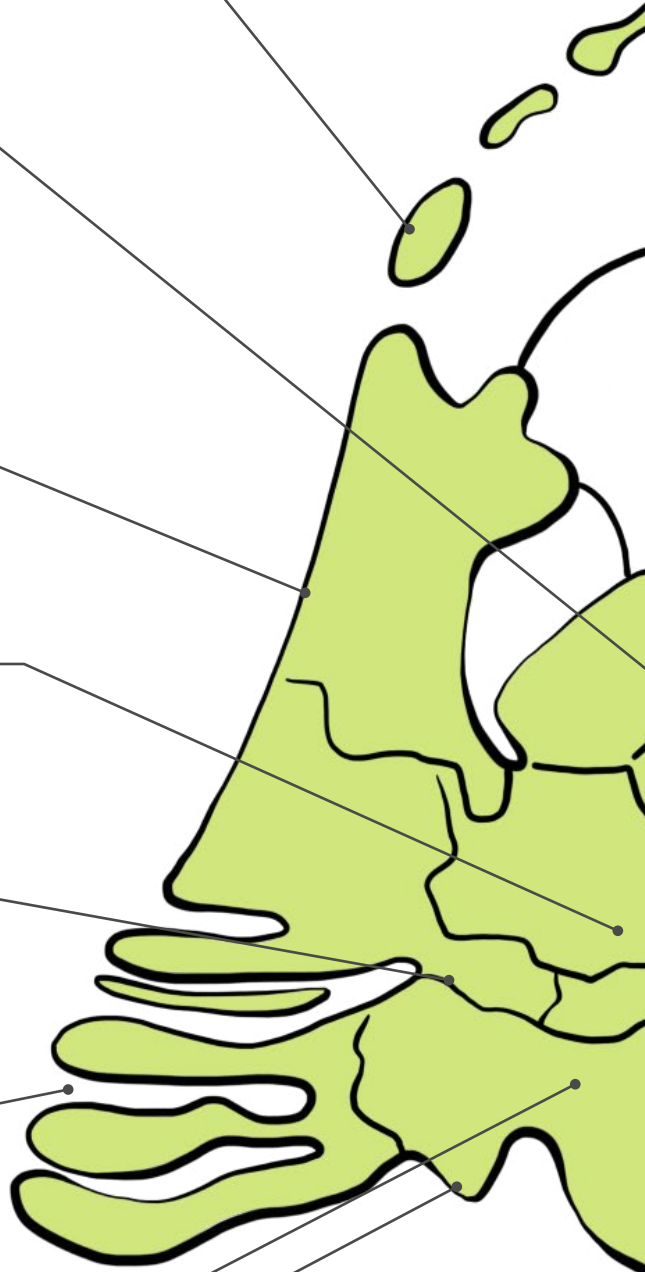
Skarrelaars

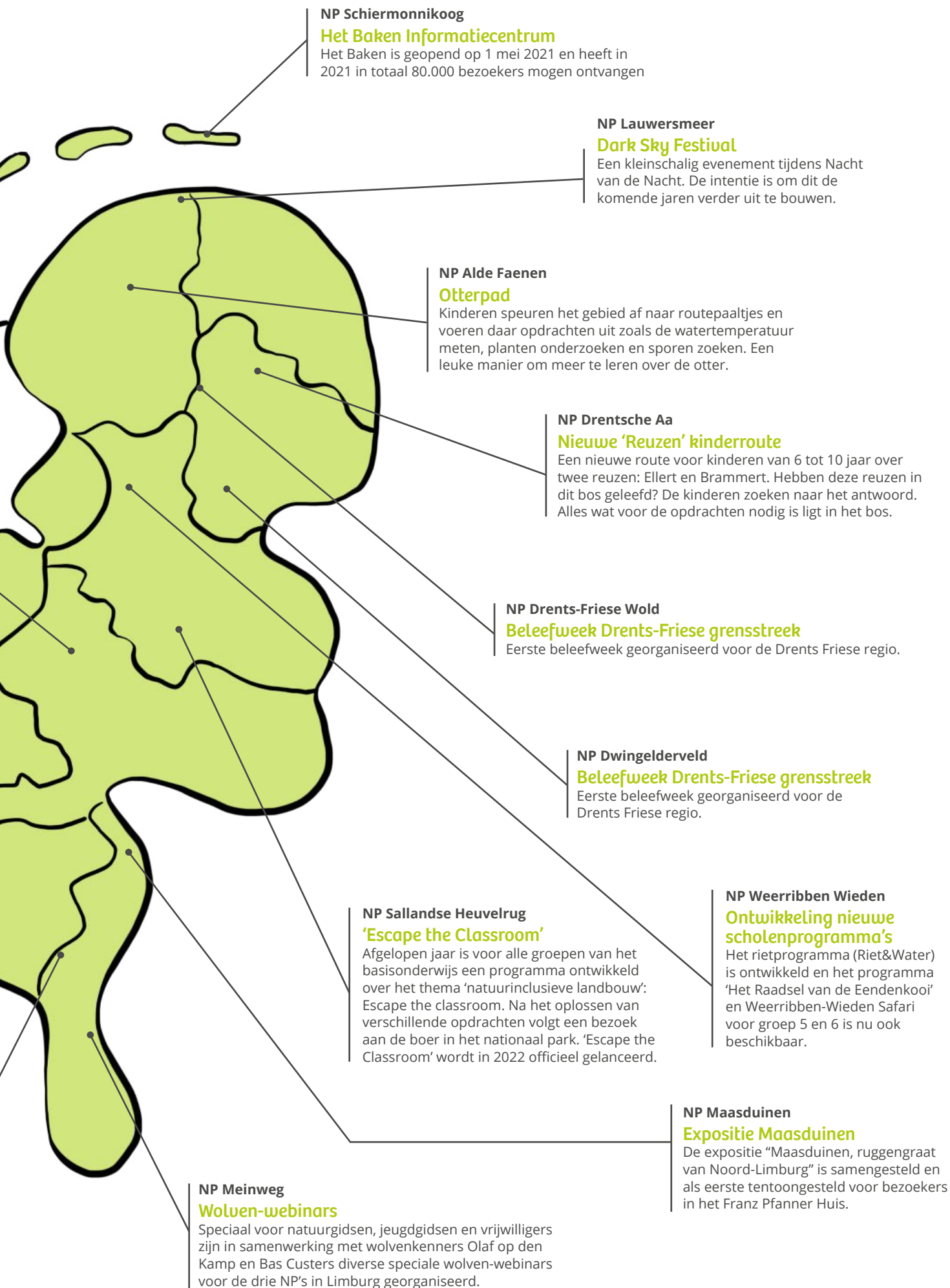
Het programma Skarrelaars is gestart; de natuur in met de boswachter. Hieraan nemen 40 Texelse kinderen deel

NP Groote Peel

Onderzoek naar CO2 opslag in de Peel

30 studenten van Hall van Larenstein deden onderzoek naar de CO2 opslag capaciteit van het gebied.

NP Schiermonnikoog

Het Baken Informatiecentrum

Het Baken is geopend op 1 mei 2021 en heeft in 2021 in totaal 80.000 bezoekers mogen ontvangen

NP Lauwersmeer

Dark Sky Festival

Een kleinschalig evenement tijdens Nacht van de Nacht. De intentie is om dit de komende jaren verder uit te bouwen.

NP Alde Faenen

Otterpad

Kinderen speuren het gebied af naar routepaaltjes en voeren daar opdrachten uit zoals de watertemperatuur meten, planten onderzoeken en sporen zoeken. Een leuke manier om meer te leren over de otter.

NP Drentsche Aa

Nieuwe 'Reuzen' kinderroute

Een nieuwe route voor kinderen van 6 tot 10 jaar over twee reuzen: Ellert en Brammert. Hebben deze reuzen in dit bos geleefd? De kinderen zoeken naar het antwoord. Alles wat voor de opdrachten nodig is ligt in het bos.

NP Drents-Friese Wold

Beleefweek Drents-Friese grensstreek

Eerste beleefweek georganiseerd voor de Drents Friese regio.

NP Dwingelderveld

Beleefweek Drents-Friese grensstreek

Eerste beleefweek georganiseerd voor de Drents Friese regio.

NP Sallandse Heuvelrug

'Escape the Classroom'

Afgelopen jaar is voor alle groepen van het basisonderwijs een programma ontwikkeld over het thema 'natuurinclusieve landbouw': Escape the classroom. Na het oplossen van verschillende opdrachten volgt een bezoek aan de boer in het nationaal park. 'Escape the Classroom' wordt in 2022 officieel gelanceerd.

NP Weerribben Wieden

Ontwikkeling nieuwe scholenprogramma's

Het rietprogramma (Riet&Water) is ontwikkeld en het programma 'Het Raadsel van de Eendenkooi' en Weerribben-Wieden Safari voor groep 5 en 6 is nu ook beschikbaar.

NP Meinweg

Wolven-webinars

Speciaal voor natuurgidsen, jeugdgidsen en vrijwilligers zijn in samenwerking met wolvenkenners Olaf op den Kamp en Bas Custers diverse speciale wolven-webinars voor de drie NP's in Limburg georganiseerd.

NP Maasduinen

Expositie Maasduinen

De expositie "Maasduinen, ruggengraat van Noord-Limburg" is samengesteld en als eerste tentoongesteld voor bezoekers in het Franz Pfanner Huis.

Bezoekadres

Plantage Middenlaan 2c
1018 DD Amsterdam
020 622 81 15
info@ivn.nl
ivn.nl

Postadres

Postbus 20123
1000 HC Amsterdam

Bank NL36ABNA0249086697
RSIN 813950326
KVK 34147938